

tal, som er fornøden til Udførelse af Bygningsarbejder og andre Indretninger og Anskaffelser, eller skal man ogsaa overtage de maasske aarlig voksende Lønninger, og er der endelig nogen Sikkerhed for, at de, som begynde at give dette Tilskud, ogsaa blive ved, eller skulde man, hvis de private Tilskud atter aftog efter nogle Aaremaal, begynde paa at reducere den bestaaende Anstalt og den Undervisning, som der meddeelttes, procentviis, alt efter som Bidragene voksede? Det er mig, som sagt, uklart, hvad den ærede Rigsdagsmand mener, — men jeg undrer mig kun over, hvorfor det, da det for ham maa være Hovedgrunden til Modstanden, aldeles ikke er optaget som et bestemt subsidiairt Forslag. I det Overrige af hans Foredrag sandt jeg forresten ikke noget Nyt til Sagens Belysning, uden en meget detailleret og udtømmende Godtgjørelse af hans Kjendskab til, hvormange Timer der Vinter og Sommer kan eksperimenteres i de forskjellige Laboratorier, og hvad der maa fuldføres den ene Dag og hvad der taaler Opsættelse til den næste; men det ligger saa fjernt fra den Kjendskab, jeg har til disse Ting, at jeg ikke kan inklade mig videre derpaa, men venter, at det vil blive imødegaaet af et æret sagkundigt Medlem her i Salen.

Oppermann: Jeg skal kun tillade mig et Par meget korte Bemærkninger. Jeg tvivler ikke paa, at den ærede Rigsdagsmand for Holbet Amts 2den Valgfreds (Tscherning) gjerne ønskede, jeg havde sagt, hvad han troer, jeg har sagt, men det kan jeg ikke tjene ham i. Jeg skal begynde med, at han meente, jeg havde sagt, at Mindretallet havde nævnt 2 Begreber, men at jeg kun havde nævnt eet, og da han sagde det, tænkte jeg, skulde Manden virkelig ikke have hørt, at jeg nævnte 2, men kort efter refererede han selv, at jeg havde sagt, Minoriteten har forverlet det Locale med det Almindelige, og nu vil jeg bede den ærede Rigsdagsmand at tælle paa Fingrene, om ikke local er een, og almindelig een, og om ikke Een og Een er to efter almindelig Regning. Efter denne forunderlige og mig aldeles uforklarlige Misforstaaelse kan det heller ikke undre mig, at han har misforstaaet, hvad jeg yttrede

med Hensyn til hans Forlangende om, at der skulde være skeet Pengetilbud, men jeg tilstaaer, det overraskede mig mere, at den ærede Ordfører havde misforstaaet mig. Jeg troer ikke, man i mit Foredrag vil finde Andet, end hvad jeg her gjentager med forandrede Ord, nemlig: at, naar der forlanges, at der fra private Folk skal skee Tilbud om Penge, maa saadanne Tilbud væsentlig ventes at udgaae fra de store Grundeiere; jeg drog den Conclusion, at man fra Grundeierforeningens Virksomhed kunde slutte sig til, at man ikke fra den Side kunde vente en stor Interesse derfor, og jeg maa for mit personlige Vedkommende værge mig imod, at man enten tillægger mig nogen anden Mening eller stempler dette som uværdige Insinuationer. Den ærede Rigsdagsmand for Holbet Amts 2den Valgfreds sagde, at, naar jeg meente, Mindretallet havde forverlet det Locale med det Almindelige, saa skulde jeg ogsaa have sagt, at de tidligere Bestemmelser med Hensyn til Navigationskolen vare et Misgreb, men der have vi eet af de Tilfælde, hvor den ærede Rigsdagsmand ikke vilde have noget imod, at jeg havde sagt, hvad han ønskede. Jeg har imidlertid ikke sagt andet, end at jeg ikke turde sige, om Navigationskolen var local eller almindelig, og at jeg altsaa heller ikke turde afgjøre, om der var skeet et Misgreb eller ikke, men enten der var skeet et Saadant eller ikke maatte jeg protestere imod, at Navigationskolen blev draget ind under denne Sag, thi det er ikke Exemplet fra en enkelt Skole, vi skulde følge — og deri troer jeg den ærede Rigsdagsmand for Holbet Amts 2den Valgfreds vil være enig med mig — men det er de almindelige Principer, man skal holde sig til, i det enkelte Tilfælde kan man feile. Naar endelig Rigsdagsmanden for Holbet Amts 2den Valgfreds sagde: Befolkningen have vi Intet med at gjøre, den maatte paaviktes gjennem Communen, saa maa jeg dog gjøre opmærksom paa, at, naar der er Tale om en Anstalt, som kun kan være den eneste i Landet, og som vedrører det, der egentlig er Folkets Industri, naar man betragter det i dets Heelhed, saa troer jeg, at vi her tillige maae betragte os som Landets Commune, som Indbegrebet af hele Landet. Forøvrigt skal jeg